

DR. TOMPA KÁROLY

A fatörzs főbb jellemzőire irányuló nemesítés

A fahozam növelésének nemesítési eljárásairól gyakrabban írnak a kutatók, és a gyakorlati szakemberek is sok olyan erdőművelési beavatkozást (nevelővágások, javafák kiválogatása, magtermelő állományok kijelölése, jó minőségű és származású mag vetése, ültetési anyag osztályozása stb.) végeznek már régóta, amelyek tulajdonképpen a fatermes fokozásának klasszikus módszerei.

A fahozam növelésének intenzív nemesítési eljárásai: a származási és termesztési kísérletek alapján adott termőhelyen *leggyorsabban* nőő, ún. intenzív *biotípusok* telepítése, a *fajtakísérletekkel* igazolt *legjobb* növésű egyedek kiválasztása vagy a hazai fajoknál gyorsabban nőő *egzóták* termesztése, a *honosítás*, továbbá *keresztkezéssel*, *poliploidia*ra, *mutációra* nemesítéssel előállított nagyobb teljesítményű fák felhasználása. Természetesen olyan nemesített anyagokat kell előállítanunk, amelyek a modern *agrotechnikai eljárásokat* (talaj-előkészítés, melioráció, trágyázás, öntözés stb.) a legjobban meghálálják.

Kevesebb szó esik viszont a *törzs minőségére irányuló nemesítésről*. Pedig ez a munka szűkös fakészletünk gazdaságos, kevesebb hulladékot adó felhasználásának elengedhetetlen feltétele. A következőkben ezt a problémát tárgyaljuk, röviden összefoglalva.

A törzsmínőség teljes fogalomkörébe beletartoznak a külső jellemzők éppúgy, mint a belsők. A morfológia, az anatómia, a kémiai összetétel és a fiziológia mind szoros kapcsolatban vannak egymással, és komplex egységet alkotnak. A törzs minőségét főleg annak formájával, növekedésével és a fa ágazatának alakulásával jellemezhetjük. Fűrészrönk termeléséhez például egyenes, hosszú, egészséges, szépen tagolt, keskeny koronájú, jól feltisztult és csak enyhén sudarlós törzsű egyed számít jó fának. Ezek a kívánalmak általában a cellulóz előállításához is érvényesek, de az egyenességet, sudarlósságot és feltisztulást tekintve a követelmények enyhébbek. A véderdők vagy üdülőterületek céljára szánt fákkal szemben a kívánalmak megint mások.

A származási kísérletek bizonyították a törzs- és ágfejlődés földrajzi eredet szerinti nagy változatosságát, ami rendszerint öröklődik. Azt is igazolták viszont, hogy az erdőművelési eljárások és a környezeti tényezők észrevehetően hatnak ezekre a jellemzőkre.

A *külső jellemzőket* tekintve, az *egyes törzs* általában minden célra kívánatos. A fa ferdesége, görbültsége, ívessége, csavarodottsága közismerten csökkenti a törzs kereskedelembe hasznosítható tömegét és értékét, továbbá emeli a kezelési és szállítási költségeket. A kísérletek egyértelműen bizonyították, hogy az egyenestörzsűség erősen öröklődő tulajdonság.

A törzsátmérő folyóméterenkénti csökkenése centiméterben a *sudarlósság* vagy vékonyodás mértéke. Hatással van a teljes fatömeg-produkcióra, de elsősorban a fűrészrönk némely jellemzőjét befolyásolja. Az erősen sudarlós egyedeknél az eltérő évgűrű jobban

kihangsúlyozódik. A faválaszték előállítására és felhasználására szempontjából hátrányos, ha a törzs sudarlóssága az 1,25 cm/m-t meghaladja. A sudarlósság szűkebb értelemben vett öröklékenysége közepes.

A *villásodás és böhöncösödés* az évi hajtás fejlődésében zavart okoz. Görbültséget, két- vagy többtörzsűséget, valamint vastag, a csúcshajtással versengő oldalágat eredményez. Szélsőséges esetben az egész fa eldeformálódik és bokorszerű lesz. Ugyancsak közepesen öröklődő jellegnek tartják.

A *csavarodott* növény erősen, az *ágátmérő* kismértékben öröklődik. A csavartrostúság mindig hiba és a gyakorlat szerint azt a fát, amelyen a csavarodás mértéke 10 m-en belül egy teljes kör, ipari célra felhasználni nem lehet. Ez a kéreg futásából rátekintéssel is könnyen megállapítható.

A vékony és rövid ágak után kisebb göcsök maradnak, melyek kevésbé rontják a fa minőségét. Ez esetben a hó-, jégtörés, a gombok fellepte is kisebb mértékű. Az *ághossz* – jóllehet szoros összefüggésben van az átmérővel – a vizsgálatok szerint annál nagyobb mértékben, vagyis közepesen öröklődik.

Az *ágak szögállása* a harmadik erősen öröklődő jelleg. A laposan elterülő, nagyjából derékszögben álló ágak könnyebben tisztulnak és helyük gyorsabban beheged. Az ilyen ágakkal rendelkező fának kisebb a göcsstérfogata, mint a hegyesebb ágszögű fáké. Hegyes ágszögek esetében az említett időjárási károk is nagyobbak.

A fatörzs egységnyi hosszára eső *ágörvek száma*, az *örvenkénti ágszám*, továbbá a *szártagok hossza* is lényeges jellegek, hiszen erősen befolyásolják a fejlődés egyenletességét, a növekedés gyorsaságát, a törzs egyenességét, göcsösségét. Öröklékenységük viszont gyenge vagy közepes.

Közvetve idetartozik a természetes *törzsfeltisztulás* is. A korai önfeltisztulás csökkenti a törzsben levő göcsstérfogatot, mivel az ágak még viszonylag vékony állapotban hullanak le, a sebhelyek gyorsabban hegednek be és az évgűrűk fejlődése hamarabb válik szabályossá. A feltisztulás magasságát is itt kell említeni, ami fontos a fatörzs értékesíthető hosszának szempontjából. Közepesen öröklődő tulajdonságról van szó.

A törzs és az ágasodás említett főbb sajátosságai mellett a faanyag *belső jellemzői* is fontosak. Az ággöcsök térfogatója a göcsátmérő, az ággöcs szöge, valamint a göcsnek a bél és palást közötti hossza alapján mérjük. Ez a jellemző, a *göcsös fa* szoros összefüggésben van a nyomott fa kialakulásával és az évgűrűtorzulással. A fa minőségének egyik legfontosabb meghatározója, a faanyag normális szövetszerkezetét megbontó *évgűrűtorzulás* csökkenti és nehezíti a megmunkálást. Főleg erdőművelési eljárásokkal küszöbölhetjük ki.

Ha a fára állandó vagy gyakran ismétlődő egyirányú igénybevétel hat (szélnyomás, hónyomás), akkor a

törzs évgyűrűinek egyik része tömörebb, kemény faanyagból épül fel. Ez a *nyomott fa*. Nagyobb térfogatsúlyú, száradáskor erősebben repedezik, vetemedik és nehezebben megmunkálható. A nyomott fával szemben a törzs *húzott fa* része fejlődik ki. A központos (centrikus) növekedésű egyedek a kedvezőek, melyeknek évgyűrű-palástjai körgyűrű alakúak.

Ha a fa életviszonyai változnak, ez az évgyűrűszélesség változásában pontosan kimutatható. A szélesebb évgyűrűrészek határán az egyenlőtlen zsugorodás következtében gyakori a gyűrűs repedés, már az élő fában is. Az egyenlőtlen évgyűrűszélesség kialakulásában elsősorban az időjárásnak és a nevelési módszereknek van fontos szerepe.

A sejthossz, a sejtszélesség és a sejtfal vastagsága mind olyan jellemzők, amelyek befolyásolják a fahozamot, annak minőségét és hatással vannak a *térfogattömegre*. Ezt a jellemzőt széles körben használják a szárazanyag-tartalmának megállapításához. Közepesen öröklődő tulajdonság. A térfogattömeg egyes esetekben nem biztos mértéke a különböző fajok *tartósságának*. Pl. a könnyű fenyőfélék tartósabbak néhány nehezebb lombos fánál, mint pl. a bükk, nyír és juhar. Minden olyan esetben viszont, amikor egy azonos fajhoz tartozó két egyedet hasonlítottunk össze, akkor mindig a nehezebb egyben tartósabb is.

A *rosthosszúság* (ide számítva a tracheahosszat is), közepesen öröklődő tulajdonság.

Az egyes fafajok *rovarok elleni rezisztenciája és a korhadás* gyengén, a *faggyal szembeni ellenállóképessége* közepesen öröklődik. A károsítók okozta fahibák azonban nem tartoznak tárgyalásunk körébe.

A törzs- és ágjellemzők állandóan változó tulajdonságok, és *kvantitatív jellegű öröklődés* által irányítottak. Minden olyan esetben, amikor lehetséges volt a kísérleti

anyag statisztikai kiértékelése, additív varianciáról számoltak be. Némelykor a domináns génhatás nyilvánvalóságát ismerték fel. Egy adott törzsjellemzőnek egy másikkal való fenotípusos és genotípusos korrelációját sok faj esetében értékelték, ami meggyorsította az öröklődési folyamatok felismerését. Még rengeteg kutatómunkára, laboratóriumi és szabadföldi kísérletre van azonban szükség, hogy a kérdéskörrel kapcsolatosan egyértelmű végkövetkeztetéseket vonhassunk le.

Az eddigi legtöbb értékelést fiatal fákkal végezték, elsősorban fenyőfélékkel (főleg szubtrópusi tájak gyorsan növő *Pinus* fajaival: *P.taeda*, *P.elliottii*, *P.palustris*) és nyárakkal, valamint *Eucalyptus*-félékkel. A módszerek és eljárások tökéletesedése jobbra a statisztikai módszerek fejlődésének, a számítógépek alkalmazásának, az adatfeldolgozáshoz jól illeszkedő programoknak, valamint a fitotronok alkalmazásának köszönhető. Utóbbiak lehetővé tették a környezeti tényezők tetszőleges szabályozását.

Az erdőművelési eljárásoknak a törzs- és ágjellemzőkre gyakorolt hatását az erdészek már régen felismerték és bizonyították. A termőhely, talajművelés, hálózat, gyérítés, trágyázás, öntözés és ágfelnyesés mind hatással vannak a törzs minőségére.

A genotípus és a környezet közötti kölcsönhatások bonyolultak. Az idevágó információk azonban napról napra sokasodnak, melyeknek mind szélesebb körű ismerete erdőgazdálkodásunk fejlesztése miatt elengedhetetlen. A javított minőségű faanyag megtermelésében a *nemesítéssel tökéletesíthető törzs- és ágjellemzőknek nagy a fontossága*. Ezért a jövőben a nemesítési programokban és az erdészeti genetikai tanulmányokban ezekre a sajátosságokra nagyobb súlyt kell fektetni, de a gyakorlati szakembereknek is fel kell újítaniuk, illetve bővíteniük az idevágó ismereteiket.

FARAGÓ SÁNDOR

Adalék a mézgás éger Duna–Tisza közti termőhelyi igényéhez

A megváltozott ökológiai viszonyok sajnálatosan szegényítik egy-egy térség fafajválasztékát. Érvényes ez a Duna–Tisza közti homokhátságokra is, ahol a talajvíznek az utóbbi években tapasztalt – átlagosan 2 m-esnek értékelt – süllyedése alaposan megváltoztatta a korábban nagyobb számban előforduló fafajok termesztési lehetőségeit. Mivel az a kíváncsi, hogy az őshonos fafajokból minél többet megőrizzünk és ezek fennmaradásáról gondoskodjunk, olyan fafajok termőhelyi igényével is foglalkoznunk kell, amelyek sem korábban, sem a jövőben várhatóan nem emelkednek a jelentősebb állományalkotó fafajok sorába. Megtartásuk azonban fontos feladat, ezért érdemes áttekintnünk azokat a termőhelyi adottságokat, ahol egy-egy területfoglalás alapján a kisebb jelentőségű fafaj még megtalálta életfeltételeit. Ha sikerül újabb erdőket telepítenünk és eh-

hez megfelelő területet kaphatunk, akkor esetleg olyanokat is találhatunk, amelyeken az említett fafajok újra telepíthetők és így az utókor számára is megőrizhetők.

Mivel a hatvanas években az ERTI Babos Imre vezette Termőhely-kutatási és Nyárfatermesztési Osztályán dolgozhattam, nagyobb számú adatot gyűjtöttem a vázolt kérdés megoldása végett. Úgy vélem, hogy ezen adatok közreadása ma sem veszítette el időszerűségét éppen az előbb hivatkozott ökológiai változások és a meginduló erdőtelepítések miatt. Mézgás égerre vonatkozó vizsgálataimat ezért rövid összefoglalásban a következőkben kívánom bemutatni.

Vizsgálataimat az ütemterv szerint égeresnek jelzett erdőrészekben készítettem, termőhelyfeltárást végeztem, ennek folyamán nemcsak a talajok genetikai

típusát állapítottam meg, hanem a talajvíz mélységi elhelyezkedését is feljegyeztem. Mintegy 40 olyan erdő-részletet sikerült találnom, ahol az éger meghatározó arányban volt jelen: ezek a helyszínek a Duna–Tisza közén Kunpeszértől a déli országhatárig terjednek. Az egyes termőhelyeket a rajtuk tenyésző állomány fatermése szerint rendeztem el és a hatosztályos fatermési tábla egyes osztályaival jellemezhettem termőképességeket. A felvételek részletes ismertetésétől eltekintek, csak végső következtetéseimet írtam le. A következő eredményekre jutottam.

Az éger és a talajvíz, valamint a genetikai talajtípusok és humuszcsoportjuk vastagsága közötti kapcsolat

Az I. fatermési osztályú állományok alapján megállapíthatjuk, hogy kedvezőbb az éger számára a magasabb talajvízszint akkor, ha csupán egy letemetett réti talaj van a talajkombinációban, vagy még egy egészen elmosódó jelleggel előforduló váztalaj humuszcsoportja társul hozzá. Mindenütt, ahol a talajvíz mélyebben helyezkedik el, tehát 150–200 cm közé esik, a réti talajkombinációk közül azok a talajok eredményeznek I. fatermési osztályú állományt, amelyeknek gyengén humuszos homokváztalaj humuszcsoportján és a letemetett réti talaj A szintjén kívül még egy további réti talaj, vagy pedig humuszos homokváztalaj humuszos szintje fordul elő. Ilyen esetben az A szintek együttes vastagsága meg kell haladja a 60 cm-t. Kivétel ez alól természetesen lehetséges, így például a Kecskemét 10/c erdő-részletben is mindössze 30 cm a humuszos rétegek összvastagsága, ilyenkor azonban 50–60 cm vastag iszapos réteget kell a talajban találnunk ahhoz, hogy ott az éger I. fatermési osztályú állományt alkosson.

Azokon a gyengén humuszos homokváztalaj és réti talajkombinációkon, amelyeken a talajvíz mélysége 100 cm körül mozog, de nem süllyed 150 cm alá, elegendő két humuszos szint a fent mondottaknak megfelelően. Ilyenkor azonban a humuszos szintek összvastagsága is el kell érje a 70–80 cm-t. Ha ez a humuszcsoport-vastagság nincs meg, csupán 50 cm körül mozog, akkor a talajvíznek kell 100 cm-en belül lennie ahhoz, hogy az éger I. fatermési osztályú állományt képezhessen.

Ha a talajvíz mélysége tavaszi időszakban 160 cm alá süllyed és a letemetett humuszcsoportok együttes vastagsága a 60 cm-t nem éri el, már csak II. fatermési osztályú állomány alakulhat ki. Ha viszont közeli talajvízű termőhelyet nézünk (a talajvíz mélysége 70–150 cm között van) akkor, ha a humuszcsoportok együttes vastagsága csak 40–50 cm közötti, szintén csak II. fatermési osztályú állományt nevelhetünk.

Amennyiben a talajvíz 150–180 cm-nél mélyebben helyezkedik el és a humuszcsoportok vastagsága együttesen is csak 30–40 cm, már csak III. fatermési osztályú

állományt várhatunk. Alacsonyabb termőhelyi osztályú állományokat nevelni és fenntartani nem érdemes, ezért célszerű esetenként megvizsgálni, hogy mi legyen az adott termőhelyen a telepíthető fafaj. Az ilyen termőhelyen rendszerint valamilyen talajhiba, elsősorban 1 m vagy azt meghaladó vastagságú durva homokréteg fordul elő. Ilyen például a Kunadacs 40/1 erdő-részletben a 47. sz. talajszelvény. A 25 cm vastag humuszos réteg alatt a lepelhomok borítása (a V_{hh} talajtípusnak megfelelő) 100 cm-nél vastagabb és 205 cm mélységben található a humuszos réti A szint, amely felett pszeudogleyes hatást fejt ki. A tavaszi vízállás 199 cm. A vizsgált állomány VI. fatermési osztályú.

A gyengén humuszos homokváztalajok csak akkor alkalmasak égernek, ha a humuszos szintjük alatt különböző vastagságban iszapos réteg található. Ilyenkor a talajvíz tavasszal leginkább 110 cm körüli mélységben legyen, ennél mélyebb talajvíz esetén a termőhely már nem alkalmas égernek. Ilyen talajtípuson az említett talajvízmélység esetén általában csak az állomány első évtizedében mért adatok alapján jelentkezik az I. osztályú állapot, később az éger növekedésének megtorpanásával számolhatunk.

Az egyszeres réti talajokon, ha a talajvíz mélysége a tavaszi állapot szerint 70 cm vagy annál lejjebb helyezkedik el, akkor legfeljebb II. osztályú állományt várhatunk. A tömődött A szintű réti talaj nem teszi lehetővé az éger gyökérzetének jelentős részét kitevő felszíni gyökerek kellő szellőzőségét. Ezért tartjuk kedvezőbbnek – a felvételek is ezt igazolják –, ha a réti talaj letemetve fordul elő, felette pedig laza szerkezetű talajréteg fekszik. Az önmagában, kombináció nélkül előforduló réti talajok A szintjének vastagsága sem elég ahhoz, hogy az éger igényeit teljes mértékben kielégítse, a vizsgált állományok (nagyraosztályúak) alatt a termőréteg mélysége nem érte el az 50 cm-t.

Rozsdabarna erdőtalajon, valamint ennek letemetett, gyengén humuszos homokváztalajú kombinációján az éger aligha érzi otthon magát, a talált állományok közül egyik sem volt I. osztályú.

A talajvíz 200 cm-nél mélyebben helyezkedett el, ezért ez a termőhely az éger számára már túl száraz. Helyesebb tehát, ha ilyen termőhelyen eltekintünk az éger telepítésétől és helyette megfelelőbb fafajt választunk (pl. erdei fenyőt).

Hasonló a helyzet a csernozjom jellegű talajokon is. A talajvíz szintje rendszerint 200 cm vagy annál mélyebb, ezért még akkor sem kedvezőbb a termőhely az éger számára, ha a humuszos réteg vastagsága a 70–80 cm-t eléri. Rendszerint IV–V. termőhelyi osztályú állományokat találunk. Ezek közül is a kedvezőbb eset az, amikor a humuszcsoport alatt letemetett réti talajból származó iszapréteg található. Ez is legfeljebb egy osztállyal emeli az éger növekedését, de még mindig kevés ahhoz, hogy az éger telepítése gazdaságos legyen.

TAKÁCS LÁSZLÓ

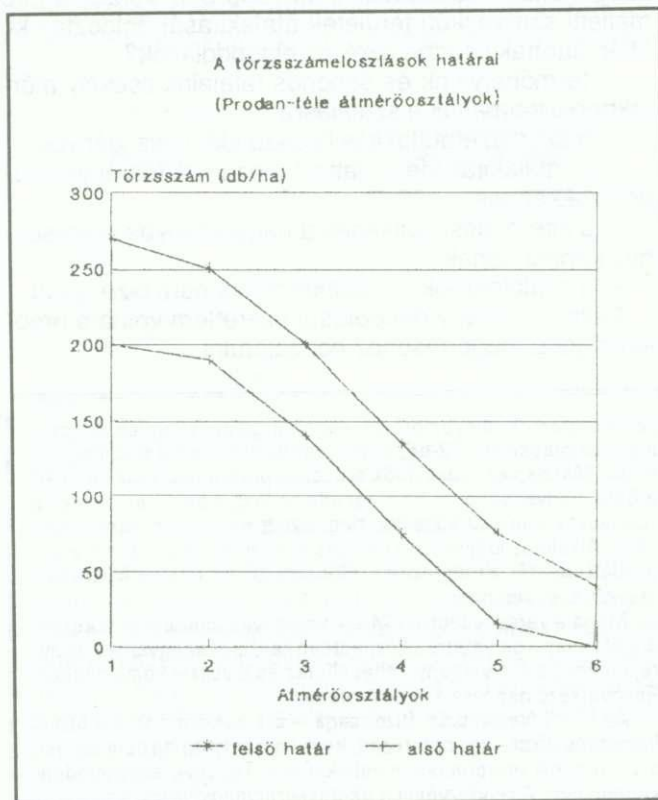
Néhány gondolat a szálalásról

Szakmai berkekben, de szakmánkon kívüli körökben is sok szó esik ma a szálalásról. A viták során sajnos sok esetben hibás elképzelések is elhangzanak. Ezért szükségesnek tartjuk néhány fogalom tisztázását.

Az első, amit definiálnunk kell, nem egyéb mint az, hogy mely erdőt tarthatjuk szálalóerdőnek. A feladat nem túl nehéz, hiszen a szálalóerdő meglehetősen sajátos állományszerkezettel rendelkezik. Amely erdő ezzel a szerkezettel bír, azt nevezhetjük valódi szálalóerdőnek. A legegyszerűbben ezt az átmérőosztályokban található hektáronkénti törzsszámmal vizsgálhatjuk. Célszerűnek tartjuk a Prodan-féle átmérőosztályok használatát, melynek határértékei az alábbiak:

1	:	7	–	14,9
2	:	15	–	24,9
3	:	25	–	36,9
4	:	37	–	50,9
5	:	51	–	69,9
6	:	70	–	

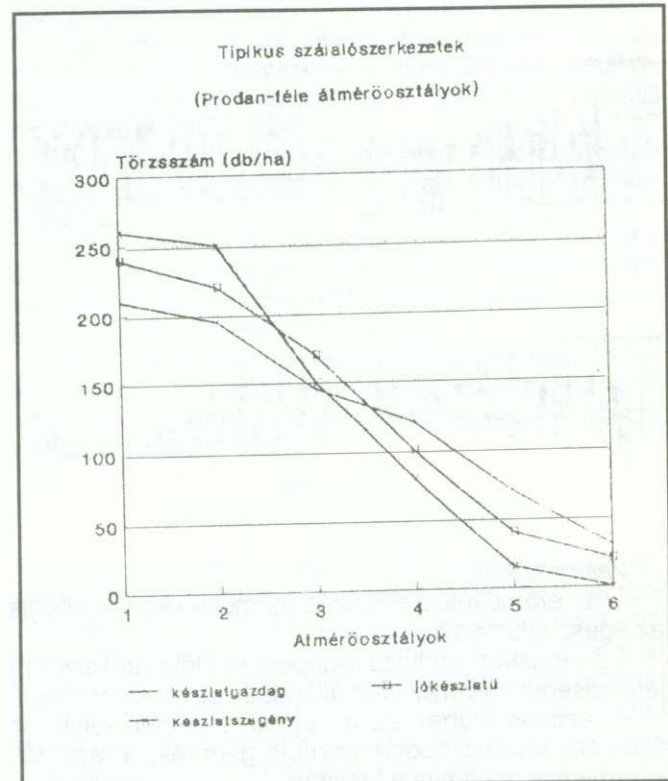
1. ábra

Az 1. ábrán ennek a felhasználásával ábrázoltuk a törzsszámlefutás kritikus alsó és felső értékeit, jegenyefenyő-luc elegyes bükkös esetére szakirodalmi (Leibundgut 1945., Köstler 1956.), valamint saját tapasztalataink alapján. Mivel az ilyen állományszerkezetet

csak az erdő folyamatos felújulásával biztosíthatjuk tartósan, ezért szükségesnek tartottuk a 0-ás osztály megalkotását, mely a felújulási szint hektáronkénti darabszámát jelzi.

2. ábra

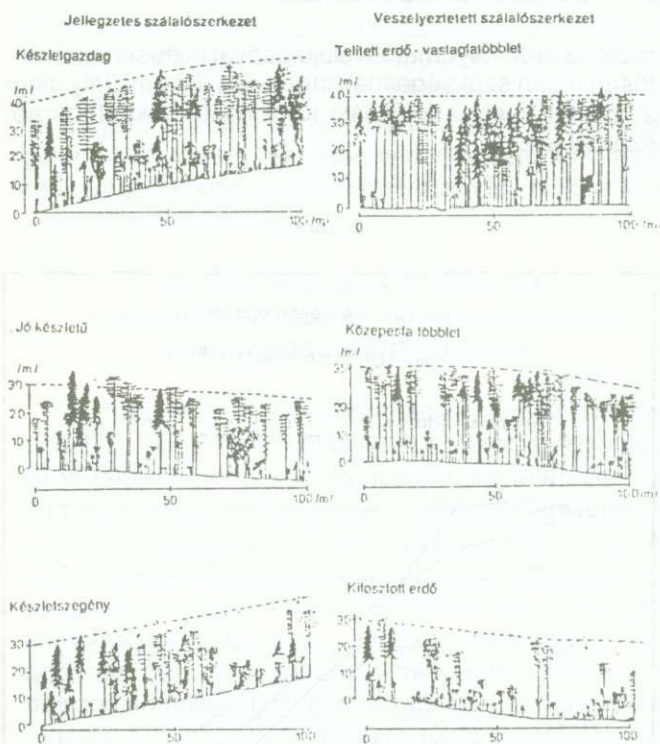
A 2. ábrán a három jellegzetes szerkezetállapotot mutatjuk be. A jó készletű a tulajdonképpeni ideális szerkezet. A régebbi irodalmi források ezt ökonómiai állapotnak nevezik (pl.: Palotay, 1957.). A szálalóerdő rendezésekor ennek elérését tűzik ki célul. A készletgazdag erdőt erősebb használattal közelítik az ideális állapothoz. Ezzel a beavatkozással tulajdonképpen a felújulást segítik elő. A készletszegény erdőben csak ápolási, nevelési jellegű a munka, az érett egyedek hiánya miatt a véghasználati kitermelés szünetel.

A továbbiakban néhány szót kell ejtenünk az úgynevezett veszélyeztetett szerkezetekről. Itt szintén három tipikusnak nevezhető állapotot tudunk megkülönböztetni, melyeket a 3. ábrán mutatunk be. Ezekben az esetekben a jó szerkezet visszaállítása már csak hosszabb időszak (10–16 év) alatt lehetséges.

Hogyan tudjuk a valódi szálalást a szálalóvágástól elkülöníteni? A szálalóvágásos üzemmódban kezelt erdő összességében szintén ezt az állományszerkezetet mutatja, de a kettő közt a következő lényeges eltérések vannak.

3. ábra

Jellegzetes és veszélyeztetett szerkezetű szálaóerdő-típusok Allgäu-ban (Köstler, 1956)

Valódi szálaálás

- az erdőművelési tervezés és munkálkodás átfogja az egész állományt;
- a vágáskor, a felújítási időpont és időtartam elveszti jelentőségét, mivel az erdő állandóan és mindenhol újul;
- azonos időben és az egész területen folyik az állománynevelés (ápolás, tisztítás, gyérítés), az érett fák kitermelése, valamint a felújítás.

Szálaóvágás

- az erdőművelési tervezés és munkálkodás helyileg meghatározott, a nevelési munkák és a felújítás térbeli és időbeli rendben folynak;
- a felújítás időpontjának és időtartamának lényeges szerepe van;
- az állománynevelés egyes fázisai a területen időben és térben jól elkülönülnek, a vágásérett állomány-rész letermelése valamilyen természetes felújítási mód-szerre szintén jól elkülönül.

Van-e nekünk Magyarországon valódi szálaóerdő-dönk? A kérdésre azt a választ kell adjuk, hogy nincs. Talán a szentgyörgyvölgyi a legismertebb, de ott mára olyan szerkezeti torzulások történtek, melyek eredményeként már csak egy-egy kis foltocska mutatja többé-kevésbé a szálaóerdő képét. Ennek az erdőterületnek a változásairól jelentős szakirodalmi forrás áll rendelkezésünkre.

Szálaóvágásos vagy többé-kevésbé annak tartott területünk a soproni hidegvölgyi 179-es és 182-es tag (Roth-féle vonalas szálaóvágás). A Balaton-felvidék Balatonra néző oldalain szintén található néhány paraszti, szálaóerdőnek nevezett állomány. Az 1950-es években még három területtel foglalkoztak, mint szála-lóvá alakítandó erdővel. Sopronban a Váris környéké-nek 270 ha-ját Roth professzor javasolta, valamint egy-egy diplomaterv született, 1954-ben Bondora Zalaeger-szeg melletti csácsbozsóki és 1955-ben Váradi a Zirc melletti szarvaskúti területek átalakítását dolgozták ki. Miért jutottak csődbe ezek az elgondolások?

- termőhelyeink és őshonos fafajaink csekély mér-tékben alkalmasak a szálaálásra;
- a szerkezetátalakítás hosszú időt vesz igénybe;
- az átalakítás ideje alatt a fahozamok törvényszerű-en csökkennek;
- a kitermelési költségek a hagyományos eljárások-hoz képest nőnek;
- a szálaóerdők növedéktöbblete nem bizonyított.

Ezzel a néhány gondolattal szerettem volna e prob-léma jobb megértéséhez hozzájárulni.

A XXV. Európai Erdészeti Északi Síverseny

Amint arról már az Erdészeti Lapok és Az Erdő korábbi számaiban többször beszámoltunk, az európai síző erdészek minden évben rendszeresen találkoznak. Ez a rendezvény, az Európai Erdészeti Északi Síverseny (EFNS), amolyan szakmai és sporttalál-kozó. A sorozat 25 évvel ezelőtt indult Németországban. A verse-nyek népszerűségére jellemző, hogy mintegy 800–1000 fő a részt-vevők száma Európa szinte valamennyi országából, Skandináviától Olaszországig.

Az elmúlt években Alsó-Szászország (Braunlage am Harz), Franciaország (Lamoura, Jura hegység), Baden-Württemberg (Todtnau, Fekete erdő), Ausztria (Feistritz/Drau, Karintia), Finnor-szág (Joensuu, Karélia) és Olaszország (Dobbiacco/Toblach, Dél-Tirol) voltak a versenyek színhelyei.

Az a megtiszteltetés érte a magyar erdésztársadalmat, hogy a 25. jubileumi verseny hazánkban kerül megrendezésre. Az EFNS Nemzetközi Tanácsa – javaslatunkra – úgy döntött, hogy a verseny Galyatetőn lesz 1993. február 24–26. között. A döntésben nagy szerepet játszott kedvező megítélésünk és az, hogy a résztvevők jelentős része még nem járt Magyarországon. Talán ezért a terve-

zett programok túlnyomórészt idegenforgalmi jellegűek. Az ese-mény valójában már 22-én, hétfőn egy hortobágyi túrával megke-ződik. Másnap az érdeklődők erdészeti programon vesznek részt a Bükk-hegységben, és ha elegendő hó lesz, a bemutató helyeit a résztvevők siléccel közelítik meg. Ezt a napot egri városnézés zárja. Alkalmos időpontban előadás hangzik majd el a hazai erdő-gazdálkodásról, az átalakulás időszerű kérdéseiről, a Mátra ter-mészeti szépségeiről.

Maga a verseny február 24-én a megnyitó ünnepséggel kezdő-dik. Másnap a galyatetői síközpontban kerül sor az egyéni verseny-re, amely biatlon verseny, tehát sífutás és lövészet kombinációja. Rákövetkező nap lesz a váltóverseny.

Az EFNS Nemzetközi Bizottsága – számolva a nem túl biztos hóviszonyokkal – úgy határozott, hogy ha a helyszínen nem lesz hó, a versenyzők terepfutásban vetélkednek. Tehát verseny minden-képpen lesz. A rendezvényt a pénteki eredményhirdetés és közös vacsora zárja.

A versenyt az OEE és a Magyar Sí Szövetség rendezi. Szakgár-dánk eddig is kedvező hírnevének öregbítése érdekében kérjük a tisztelt kollégákat és vállalatokat/intézményeket, hogy támoga-sák és segítsék elő az esemény sikeres lebonyolítását.

Gerely Ferenc